

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121012540
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121012540.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa v konaní o návrhu riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o podmienenečné prepustenie odsúdeného Z. B., nar. XX.XX.XXXX v O. z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12.04.2022 v Trnave, prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave zo dňa 11.03.2022, sp. zn. 28PP/88/2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného Z. B., nar. XX.XX.XXXX v O., zamietla.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že („citácia“)

Podľa § 66 odsek 1 písm. c/, odsek 2 Trestného zákona sa návrh riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o podmienenečné prepustenie odsúdeného: Z. B., nar. XX.XX.XXXX v O., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 15T/4/2021 zo dňa 21.04.2021, zamietla.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 33-34 spisu, keď skonštatoval, že odsúdený splnil prvú (zákonnú) podmienku tým, že vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody. Splnil i druhú zákonnú (materiálnu) podmienku, že preukázal plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu, snahu po polepšení, čo vyplýva z hodnotenia odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody. Podľa názoru okresného súdu však nie je splnená tretia (materiálna) podmienka, t.j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, kedy poukázal na osobu odsúdeného, ktorý bol doposiaľ 7-krát súdne trestaný za rôznorodú kriminalitu, predovšetkým násilnú, resp. za trestnú činnosť s násilnou úzkou súvisiacou. V súčasnosti je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona (keď v rámci zločineckej organizácie pôsobil vo výkonnej zložke ako biletár a ochrankár), za čo mu bol uložený súhrnný nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 6 mesiacov. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života, o čom svedčí o tom skutočnosť, že si na slobode z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a viedol riadny život. Na jeho nápravu a uvedomenie si negatívnych dôsledkov svojho konania zjavne nemala vplyv ani opakovaná bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmienenečných odsúdeniach, ale opakovane sa dopúšťal páchania násilnej kriminality. V osobe odsúdeného ide o špeciálneho recidivistu vo vzťahu k trestným činom výtržníctva.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote, ihneď po jeho vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí, zahlásil sťažnosť odsúdený Z. B. (č.l. 32 spisu).

Prokurátor prítomný na verejnom zasadnutí sa vzdal práva na podanie sťažnosti č.l. 32 spisu.

Odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu zahlásenú sťažnosť písomne odôvodnil (č.l.36-37 spisu) v ktorej uviedol, že nesúhlasí s návrhom prokurátora, ktorý považoval návrh riaditeľa ÚVTOS za nedôvodný a navrhol ho zamietnuť, pretože tvrdenia prokurátora je nepodporené žiadnym relevantným dôkazom, je to jeho subjektívny názor, ktorý odporuje hodnoteniu ÚVTOS, že odsúdený plní svoje povinnosti a svojim správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že povedie riadny život. Boli splnené materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie, odsúdený bol disciplinárne odmenený počas výkonu trestu odňatia slobody 03.12.2021, jedná sa u neho prvý výkon trestu odňatia slobody, vzorne si plní program zaobchádzania, k trestnej činnosti z minulosti sa postavil kriticky, oľutoval túto trestnú činnosť. Odsúdený má prisľúbenú prácu a taktiež boli u neho splnené podmienky kontroly technickými prostriedkami, preto nebola zistená jediná objektívna skutočnosť, aby odsúdený nebol podmiennečne prepustený na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody. V závere navrhol, aby odvolací súd zrušil uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 11.03.2022 sp. zn. 28PP/88/2021 a rozhodol sám tak, že okamžite podmiennečne prepustí odsúdeného Z. B. z výkonu trestu odňatia slobody podľa ustanovenia § 415 odsek 2 Trestného poriadku v spojitosti s ustanovením § 66 odsek 1 Trestného zákona.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť
b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, na podklade včas podanej sťažnosti odsúdeným, preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil, že :

- odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu dňa 21.04.2021 sp. zn. 15T/4/2021 pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 a pol roka, so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Bol mu uložený trest prepadnutia majetku.

- lehotu k podaniu žiadosti o podmiennečné prepustenie v zmysle § 66 odsek 1 písm. c/, odsek 2 Trestného zákona splnil 28.07.2021, lehotu na podanie žiadosti podľa § 66 odsek 1 písm. b/ Trestného zákona splnil 28.02.2022 , predpokladaný koniec trestu má 28.04.2023

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou sťažnostný súd zistil, že

- správanie odsúdeného je na veľmi dobrej úrovni, je nekonfliktný,
- k trestnej činnosti má dostatočný kritický postoj,
- pracovne je zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom - kuchyňa odsúdených,
- udržiava počas celého výkonu trestu s matkou, bratom,
- doposiaľ bol jedenkrát disciplinárne odmenený a to dňa 03.12.2021 mimoriadnym povolením návštevy za dlhodobé vzorné plnenie pracovných povinností, disciplinárne potrestaný nebol,
- stanovené ciele programu zaobchádzania plní,
- resocializačná prognóza je priaznivá na základe nízkeho rizika recidívy a odsúdený súhlasil s podaním návrhu na podmiennečné prepustenie s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami.

V registri trestov má odsúdený 7 záznamov pre násilnú trestnú činnosť (nedovolené ozbrojovanie, výtržníctvo, ublíženie na zdraví).

Podľa § 66 odsek 1 písm. c/ Trestný zákon, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Krajský súd je toho názoru, že okresný súd po podaní návrhu riaditeľa ÚVTOS na podmiennečné prepustenie odsúdeného Z. B., postupoval v zmysle Trestného poriadku, keď určil termín verejného zasadnutia na deň 11.03.2022, kde mal odsúdený možnosť vyjadriť sa k svojmu správaniu vo výkone trestu odňatia slobody a vykonal všetky dôkazy, ktoré sú potrebné na objektívne a zákonné rozhodnutia o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a rozhodol spôsobom, ktorý si osvojil aj krajský súd.

Vo svojom uznesení okresný súd v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku rozviedol všetky zákonné a právne skutočnosti, na základe ktorých mal za to, že návrhu riaditeľa o podmiennečné prepustenie odsúdeného Z. B. nie je možné vyhovieť.

Sťažnostný súd si všetky závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení.

Odôvodnenie rozhodnutí I. stupňového a II. stupňového súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (I. ÚS 336/2016).

Aj podľa názoru sťažnostného súdu odsúdený splnil formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie v zmysle § 66 odsek 1 písm. c/ Trestného zákona, kedy vykonal potrebnú časť uloženého trestu.

Všeobecný súd rozhodujúci o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného, o jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti môžu do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom ako opustí brány väzenia. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok týkajúcich sa možnosti podmiennečného prepustenia odsúdeného na slobodu je pre všeobecný súd dôležitým zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody (Nález Ústavného súdu SR z 10.11.2009 sp. zn. III. ÚS 154/09).

Aj podľa názoru sťažnostného súdu, možno konštatovať, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody svojím správaním preukazuje snahu po polepšení, keď počas výkonu trestu odňatia slobody dosiahol 1 disciplinárnu odmenu, pracovné povinnosti si plní, ciele programu zaobchádzania plní. Zaujal kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona je potrebné v prípade uvedeného v bode 1/ skúmať aj po zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších rozhodnutí (R 5/2017).

U odsúdeného nie je splnená druhá materiálna podmienka, pretože nemožno v budúcnosti od odsúdeného bezpečne očakávať, že povedie riadny život a to vzhľadom na jeho trestnú minulosť, keď v registri trestov má 7 záznamov. Odsúdenému v minulosti bola daná šanca podmiennečnými odsúdeniami, aby preukázal snahu po náprave a vedenia riadneho života, čo však nespĺnil. Ako správne konštatoval okresný súd svedčí o tom skutočnosť, že si na slobode z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život.

V zmysle ustanovenia § 66 odsek 2 Trestného zákona, sťažnostný súd prihliadol aj na povahu trestného činu pre ktorý je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody a zistil, že odsúdený od presne nezisteného obdobia 90-tich rokov 20 storočia pôsobil vo výkonnej zložke, ktorý minimálne v roku 2002, 2004 pôsobil

ako biletár a ochrankár, od roku 2004-2005 alebo 2006 patril do výjazdu (nazývaný aj čierny výjazd) a následne do roku 2010 pôsobil opätovne ako biletár v podnikoch, ktoré spadali pod skupinu a od roku 2010 začal pracovať pre Mgr. E. O., ktorý bol činný pre skupinu. Svojim konaním sa dopustil zločinu založenia, zosnovania, podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona.

Vzhľadom na tieto vyššie uvedené skutočnosti ako aj s poukazom na dobu po ktorú sa dopúšťal trestnej činnosti (od 90-tich rokov 20 storočia až po vznesenie obvinenia) má aj sťažnostný súd za to, že náprava alebo celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

K sťažnostným námietkam

K nesúhlasu s názorom prokurátora, ktorý navrhol návrh riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou ako nedôvodný zamietnuť, nakoľko v osobe odsúdeného ide o recidivistu, ktorý dokáže prispôbiť svoje chovanie na zákonom požadovanú úroveň len počas výkonu trestu odňatia slobody, sťažnostný súd uvádza, že uvedené vyjadrenie prokurátora vychádza z registra trestov, z ktorého jednoznačne vyplýva, že v osobe odsúdeného ide o kriminálne narušenú osobu, ktorá sa do rozporu so zákonom dostala 7-krát a to prevažne pre násilnú trestnú činnosť alebo trestnú činnosť s ňou spojenú. S uvedeným vyjadrením sa sťažnostný súd plne stotožňuje.

Skutočnosť, že odsúdený má zabezpečenú prácu, udržiava kontakt s rodinou nie sú takými okolnosťami, ktoré by viedli k prepusteniu odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože rodinu mal i v čase páchania trestnej činnosti a ani táto skutočnosť ho od opakovaného páchania trestnej činnosti neodradila.

Sťažnostný súd pripomína, že podmiennečne prepustenie je významným výchovným prostriedkom trestného práva, avšak jeho podstata netkvie v tom, aby páchatel bol za dobré správanie v prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby. Podmiennečne prepustenie bude odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (viď uznesenie Ústavného súdu SR zo 14.02.2008 sp. zn. IV ÚS 53/2008).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení má fakultatívnu povahu, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorým by sa mohol odsúdený domáhať ihneď ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu odňatia slobody, slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Keďže krajský súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech odsúdeného, sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle ustanovenia § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.